

Olavi Koivukangas

Löydä juuresi

Kahden vuoden kuluttua itsenäinen Suomi täyttää 75 vuotta. Juhlille kutsutaan myös ulkosuomalaiset ja heidän jälkeläisensä. Suomi-tietoutta levitetään ja ”löydä juuresi” -kutsu kuuluu yli maailman.

”Kuka minä olen?”, kyselevät usein siirtolaisten jälkeläiset. Ihmisen identiteetille ja oman itsensä ymmärtämiselle on tärkeää tietää, mihin heimoon ja sukuun hän kuuluu, mistä esi-isät ovat lähtöisin ja millainen on ollut heidän synnyinmaansa kulttuuri. Sukujuuriemme tutkimisen perustalta osaamme myös antaa arvon oman kulttuuriperintömme säilyttämiselle.

Ensimmäinen ja toinen ulkosuomalaispolvi tietävät, mistä ovat lähtöisin. Kolmanesta sukupolvesta eteenpäin – varsinkin, jos suomenkieli on perheestä kadonnut ja sukunimikin muuttunut – ei useinkaan ole muuta tietoa kuin että ”esi-isä tai -äiti tuli Suomesta tai Vaasan läänistä”.

Liittyen itsenäisyysiemme juhlavuoteen ”Juuret Suomessa 1992” -projekti, jonka keskeisinä taustavoimina ovat Suomi-Seura ry., Finnair ja Matkailun edistämiskeskus, toivottaa ulkosuomalaiset ja suomalaista syntyperää olevat henkilöt tervetulleiksi Suomeen ja tarjoaa heille mahdollisuuden etsiä omia sukujuuriaan. Paluumuuttoa suunnitteleville tarjotaan ajankohtaista tietoa työpaikoista, asumisesta, sosiaaliturvasta ym. käytännön asioista.

Siirtolaistemme jälkeläisten ei ole syytä odottaa vuoteen 1992 aloittaakseen sukututkimuksen ja yhteyksien luomisen Suomessa olevaan kantasukuun. Siirtolaisuusinstituutti ja muut sukututkimusta harjoittavat yhteisöt pyrkivät jo nyt kaikkiin tavoin palvelemaan ulkosuomalaisia. Yhteisvoimin rakennetaan kampanjavuodeksi ”Sukumessut 1992” -projektia mahdollisimman tehokkaan palvelun tarjoamiseksi. Juuristaan kiinnostuneella on siten valittavanaan ainakin kaksi toimintatapaa:

1) Yksilöllinen juurien etsintä, jolloin siirtolaisen jälkeläinen omassa asuinmaassaan joko itse tai palkkaamalla asiantuntijan pyrkii selvittämään sukujuurensa. Toivottavasti tämä innostaisi myös vierailemaan Suomessa ja tutustumaan kantasuvun kotiseutuun.

2) Ohjattu sukututkimus, joka tapahtuisi ennen kaikkea sitä varten järjestettävillä sukumessuilla. Niiden osanottajille tarjottaisiin tarpeen mukaan esim. suomen, ruotsin ja englannin kielillä tiivis sukututkimuksen peruskurssi omaan sukuun kohdistuvine harjoituksineen. Lopuksi sukumessujen osanottajat hajaantuisivat eri puolille Suomea tapaamaan näin mahdollisesti löydettyjä uusia sukulaisiaan. Muista pohjoismaista saadut kokemukset tällaisesta toiminnasta ovat olleet erittäin myönteisiä.

Sukumessuja on tarkoitus järjestää ainakin Siirtolaisuusinstituutissa Turussa, kotiseutupäivien ja siirtolaisaiheisen seminaarin yhteydessä Pohjanmaan järvisseudulla

heinäkuussa 1992 ja tarpeen mukaan muillakin paikkakunnilla. Ei liene myöskään estettä sille, että sukumessuja järjestettäisiin myös ulkosuomalaisten juhlien yhteydessä esim. Yhdysvalloissa ja Ruotsissa.

Turussa toimiva Siirtolaisuusinstituutti sai vuonna 1988 vietetyn Delaware-siirtolaisuuden 350-vuotisjuhlan yhteydessä varoja siirtolaisrekisterin perustamiseen. Pasi-, matkustaja- ja kuolleiden luetteloista siirretään tiedot ulkomaille muuttaneista suomalaisista tietokoneelle, ensi vaiheessa ajalta ennen ensimmäistä maailmansotaa. Runsaan vuoden kuluessa on 100 000 tapausta jo siirretty ja saman verran ehdittäneen siirtää juhlavuoteen 1992 mennessä. Tällä hetkellä painopiste on tallentamisessa, mutta rekisteri pyrkii palvelemaan myös kyselijöitä jo tässä vaiheessa. Rekisterin ammattitaitoiset sukututkijat voivat eri sopimuksesta tehdä laajempiakin sukuselvityksiä.

Vuonna 1992 tulee kuluneeksi 500 vuotta siitä, kun Kolumbus löysi Amerikan. Me täällä Suomessa toivomme, että Suomen itsenäisyyden 75-vuotisjuhlan ulkosuomalaiset ja siirtolaistemme jälkeläiset ”löytäisivät” Suomen ja täällä olevat juurensa. Siitä hyötyisivät molemmat osapuolet; ennen kaikkea suomalainen yhteiskunta ja kulttuuri. ”Juuret Suomessa 1992” vahvistaisi näin suomalaista identiteettiä ja kulttuuriperintöä ylikansallisia – ja ehkä liiaksi materialistisia – arvoja korostavassa ja parhaillaan suurten muutosten alaisena olevassa maailmassa.

Find your Roots

Two years from now, Finland will be celebrating 75 years of independence, and the Finnish community abroad – emigrants and their descendants – will also be invited to join in the celebrations: a call to ”Find your roots” will go out around the world.

”Who am I?” the descendants of migrants often ask. In order properly to understand yourself and your identity, it is important to know what tribe and what clan you belong to, where your forefathers came from, and what the culture of their homeland was like. The quest for our community roots provides a basis for respect for the preservation of our cultural traditions.

First- and second-generation Finnish emigrants are usually well aware of their background, but from the third generation onwards – especially if the Finnish language has been lost in the family, and the surname has changed – they may only know that ”one of my ancestors came from Finland” or ”from the Vaasa region”, for example.

In conjunction with the 75th anniversary of Finnish independence, therefore, a ”Roots in Finland 1992” project is being launched, backed by the Suomi Seura, Fin'nair, and the Finnish Tourist Board, to welcome to Finland members of the overseas Finnish community and their descendants, and to offer them the opportunity to ex-

plore their roots. For those considering moving back to Finland, information will be provided on employment, accommodation, social security, and other such practical matters.

It is not necessary for people of Finnish descent abroad to wait for 1992, however, before contacting their relatives in Finland or embarking on exploring their origins. Both the Institute of Migration, and the other institutions in Finland involved in genealogical research, are keen to help the overseas Finnish community in any way possible. In order to promote maximum service, we are setting up the 1992 Genealogical Fair campaign. People interested in exploring their Finnish roots may then choose between two channels:

- 1) Private investigation: from wherever you live, if you are a descendant of Finnish migrants you can set about exploring your Finnish roots either individually or by hiring professional assistance. Hopefully, this will then promote interest in actually visiting Finland and exploring the area that your ancestors came from.

- 2) Guided genealogical research, especially through Genealogical Fairs, where intensive genealogy courses will be offered (e.g. in Finnish, Swedish or English), with practical exercises relating to one's own family. Following the courses, those who have taken part will then scatter through Finland to meet the new relatives they have thus tracked down. The experiences from similar courses in other Nordic countries have been very encouraging.

It is intended to hold Genealogical Fairs at the Institute of Migration in Turku, in the lake district of Ostrobothnia (in conjunction with a Home Town Festival and a seminar on migration in July 1992), and elsewhere in response to need and demand. Moreover, there is no reason why similar Genealogical Fairs should not also be arranged at meetings and festivals arranged by the Finnish community abroad, e.g. in Sweden or the United States.

In 1988, in conjunction with the 350th anniversary of the New Sweden colony in Delaware, the Institute of Migration was given funding to set up a Register of Migrants. Information on Finnish emigrants is being collected from passport registers, shipping passenger lists, and registers of deaths, and collated on computer, initially covering the period up to the First World War. Since the project was initiated just over a year ago, 100 000 cases have already been registered, and it is expected that the files will have been doubled by 1992. Although for the time being the main focus is on collating and storing the information, the Register is already willing to accept enquiries, and special contracts can also be made with the professional genealogists staffing the Register to carry out more extensive investigations.

1992 will be the 500th anniversary of Columbus' discovery of the Americas. Here in Finland, we hope that the 75th anniversary of Finnish independence will also offer the overseas descendants of Finnish emigrants the chance to rediscover Finland and their Finnish roots, thus creating contacts beneficial to the Finnish communities both overseas and here at home. In a world currently undergoing rapid change, and often dominated by international, materialistic values, the "Roots in Finland 1992" project can make an important contribution to strengthening our Finnish identity and cultural traditions.